

Mobile Reader

Brugervejledning

Mobile Reader: knfbReader Mobile - kReader Mobile – Brugervejledning

Copyright © 2008-2010 – K-NFB Reading Technology, Inc
www.knfbReader.eu

Alle rettigheder forbeholdes.
Andre virksomhedsnavne og produkter er varemærker eller registrerede

RL101210/S4
Oversættelse af Sensotec nv/sa

Sensotec NV - Vlamingveld 8 - BE-8490 Jabbeke

info@sensotec.be - www.sensotec.be.

T +32 50 39 49 49 • **F** +32 50 39 49 46

E sales@sensotec.be

Inholdsfortegnelse

AFSNIT 1. LÆR DIG DIN LÆSERS KUNNNEN	5
1.1 Hvad kan Læseren:	5
1.2 Hvad kan Læseren ikke:	5
1.3 Faktorer, der kan påvirke pålideligheden:	6
1.4 Lær at sigte med Læseren:	6
1.5 Teknisk support:	7
AFSNIT 2. GRUNDLÆGGENDE TASTER	8
AFSNIT 3. STARTSKÆRM.	10
3.1 Skærmlayout:	10
3.2 Kommandomuligheder:	10
AFSNIT 4. BILLEDTAGNING.	12
4.1 Valgtaster:	12
4.2 Kommandomuligheder:	12
4.3 Optagelse og Læsning af Tekst:	13
4.3.1 Arrangering af pladsen og dit materiale.	13
4.3.2 Arrangering af billedet.	13
4.3.3 Få en feltvisningsrapport (KNFB-Reader Mobile):	13
4.3.4 Tag billedet.	14
4.3.5 Reflekteringsregistrering	14
4.3.6 Læsning af teksten.	14
4.3.7 Genkendelse af amerikansk valuta (knfbReader Mobile).	14
4.3.8 Farvegenkendelse (knfbReader Mobile)	15
AFSNIT 5. TEKSTnavigation.	16
5.1 Valgtaster:	16
5.2 Kommandomuligheder:	16
5.3 Oversættelse:	17
5.4 Indstillinger:	18
5.5 Ombearbejdning af billedet:	18
5.6 Lagring af tekst- og billedfiler:	18
AFSNIT 6. Overførsel af lagrede filer	21
AFSNIT 7. Filsøger.	22
7.1 Valgtaster:	22
7.2 Kommandomuligheder:	22
7.3 Åbning af en fil:	23
7.4 Sletning af en fil:	23
AFSNIT 8. SENESTE DOKUMENTER	24
8.1 Valgtaster:	24
8.2 Kommandomuligheder:	24
AFSNIT 9. INDSTILLINGER.	25
9.1 Indstillingskommandoer:	25
9.2 Indstillingsmenuer:	25
9.3 Kamerablitz:	26
9.4 Hældningsfeedback (knfbReader Mobile)	26
9.5 Læseformat:	27
9.6 Automatisk fillagring:	27
9.7 Forlad automatisk:	28
9.8 Tekstprog:	28
9.9 Hastighed:	29

9.10 Stemmer:	29
9.10.1 Meddelelsesstemme:	30
9.10.2 Læsestemme:	30
9.11 Lydstyrke:.....	30
9.12 Dokumentbladring:.....	31
9.13 Navigér tekst ved:	32
9.14 Oversættelse:.....	32
9.15 Tekstvisning:	33
9.16 Tekstdisplayfarver	33
9.17 Skærmretning og piletaster:.....	34
9.18 Dokumentviser (knfbReader Mobile).....	35
9.19 Udgangstilstand (kReader Mobile):.....	35
AFSNIT 10. AKTIVERING AF TILBEHØRSPAKKE.	37
10.1 Forudsætninger:.....	37
10.2 Installation af tilbehørssoftware:.....	37
10.3 Valgtaster:	38
10.4 Kommandomuligheder:	38
10.5 Licensieringsproces:	38
AFSNIT 11. Dokumentationssøgeren.	41
11.1 Valgtaster:	41
11.2 Kommandomuligheder:	41
AFSNIT 12. VEDLIGEHOLDELSE OG OPGRADERING AF LÆSEREN.	42
12.1 Kamerablitz og objektiv:	42
12.2 Beskyttelsesetui:	42
AFSNIT 13. BEGRÆNSET GARANTI.	43
BILAG A. VEJLEDNING FOR NOKIA N82.	44
BILAG B. VEJLEDNING FOR NOKIA 6220.	47
BILAG C. VEJLEDNING FOR NOKIA N86.	50
BILAG D. INSTRUKTIONER FOR NOKIA N85.	53
BILAG E. INSTRUKTIONER FOR NOKIA N79.	55
bilag F. instruktioner for NOKIA N95 NAM.	57
bilag G. instruktioner for NOKIA N95 8GB.	59
BILAG H. INSTRUKTIONER FOR NOKIA E71.	61

AFSNIT 1. LÆR DIG DIN LÆSERS KUNNNEN.

Velkommen til en verden af mobil tekstgenkendelseslæsning gennem vores voksende familie af innovative, livsændrende produkter. Denne brugervejledning vil hjælpe dig med at lære at anvende kReader Mobile og knfbReader Mobile, som er fremstillet til blinde brugere.

Mobillæsesoftwaren vil gøre dig i stand til at læse de fleste almindelige udskrevne dokumenter inden for blot nogle få sekunder efter at have taget et billede af dem. Ordet "mobil" betyder, at du kan læse hvor som helst. Så lad ikke din Mobillæser blive derhjemme. Tag den med dig, og brug den hvor end du er henne.

1.1 Hvad kan Læseren:

Mobillæseren - eller bare Læseren - kan læse en lang række forskellige dokumenttyper, du kan støde på i løbet af en dag. Den er særlig velegnet til at læse trykte memoer, rapporter, flyers og praktisk talt alle andre typer dokumenter, der typisk er udskrevet fra en pc. Den kan også læse mange forskellige tryksager af forskellige størrelser, farver og stil, herunder:

- bøger;
- blade;
- de fleste restaurantmenuer;
- el-regninger;
- trykte postadresser;
- uddelinger;
- hotelregninger;
- udskrevne opskrifter;
- visitkort;
- boardingkort til fly;
- mærkater på indpakket mad, der viser indholds- og ernæringsinformation;
- transitbrochurer og tidsplaner;
- samt cd-etiketter.

1.2 Hvad kan Læseren ikke:

Læseren er programmeret til at genkende og reagere på en lang række skrifttyper, udskriftsformater og lysforhold. Som en computersoftware er Læseren dog ikke så tilpasningsdygtig som den menneskelige hjerne. Du kan forvente, at noget trykt materiale vil blive læst præcist og med en meget høj pålidelighed, men i andre tilfælde kan præcisionen være mindre, end hvad du havde foretrukket. Generelt bør du give Læseren en chance med ting, du behøver læst. Det vil give dig en idé om, hvad du kan forvente.

Læseren er ikke fremstillet til brug med håndskrift eller til at læse rulletekst på en skærm eller tegn. Præcision i forbindelse med beholdere til husholdningsartikler (madkasser, teposer, mælkekartoner, bølter til vaskemiddel osv.) kan variere, særligt hvis de trykte oplysninger på disse beholdere ofte er kunstnerisk præsenteret eller er

omgivet af billeder og grafik. Andre omstændigheder, der kan reducere præcisionen, inkluderer:

- tekst, der er trykt på cylindre med forvrængede eller ufuldstændige billeder (såsom suppedåser eller medicinflasker);
- LED- og LCD-skærme (såsom digitale ure, computerskærme og mobiltelefonskærme);
- salgsmatknapper og -instruktioner;
- graveret skrift (såsom serienumre) på maskiner;
- meget store trykte tekster;
- trykte skilte, såsom skilte på transitkøretøjer og skilte i butiksvinduer;
- samt almindelige, analoge ure.

1.3 Faktorer, der kan påvirke pålideligheden:

Som med det menneskelige øje er der faktorer, der kan påvirke Læserens ydeevne, herunder:

- overfladerefleksion og slør;
- afstand mellem Læseren og måltekten;
- tekststørrelse og -variation;
- tekstlayout;
- måltektens krumning;
- rynker og folder;
- baggrundsbilleder og -farver;
- rumlys;
- skygger;
- forhindringer (såsom ledninger, fingre eller slips) mellem Læseren og måltekten.

Bortset fra obstruerede billeder, kan Læseren generelt justeres til en normal grad af variation med hver og én af disse faktorer. Man bør imidlertid være opmærksom på at minimere påvirkningen af disse faktorer, når der skal tages et billede.

1.4 Lær at sigte med Læseren:

Læseren er fremstillet til at være så enkel, at du kan pege og optage, men lidt øvelse vil hjælpe i begyndelsen. Det anbefales at bruge et bekendt dokument, der er trykt med klar skrift på et hvidt A4-papir til de indledende øvelsessessioner. Anbring dokumentet på en flad overflade, der har en jævn, sort baggrund. Hold telefonen parallel med sidens overflade. Aktivér Hældningsfeedback (se afsnit 9.4) for en hørbar rapport over telefonens hældning i forhold til jorden. Kom så tæt på, du kan, uden at skære tekst af, da den vises på skærmen eller, for knfbReader Mobile, høres i feltvisningsrapporten (se afsnit 4.3.3). Du skulle opnå fortrinlige resultater. Når du tager billedet, meddeler Læseren, om der er tekst skåret af (ude af kameraets feltvisning). Efter nogen øvelse med at sigte og tage billeder, vil du begynde at forstå, hvordan Læseren reagerer. Du vil også være bedre forberedt på at analysere

og korrigerer forhold, du kan kontrollere, når ydelse ikke står mål. Efter nogle få dages øvelse og vedholdenhed kan du forbedre ydelsen i høj grad.

knfbReader Mobile kommer med en øvelsesside, der kan hjælpe dig med at øve. Når du tager et billede af øvelsessiden, registrerer Læseren den automatisk og angiver Læserens afstand til siden samt Læserens retning i forhold til midten af siden. Læseren vil derefter fortælle dig, hvordan du skal bevæge den for det bedste resultat og foreslå, at du flytter den lidt op, ned, til venstre, til højre, fremad eller tilbage. Ved at øve med denne side får du en bedre fornemmelse for, hvornår du holder Læseren i den bedste position over siden.

For at bruge øvelsessiden skal du følge disse trin:

- Find øvelsessiden: Den er ca. 18 x 25 cm på tykt papir med et afskåret hjørne. Snittet er ca. 1,5 cm. langt. Selv om øvelsessiden er en smule mindre end standard A4-format, giver Læseren dig positionsinformation, som var det en A4-side.
- Anbring øvelsessiden på en flad, enkelt læseoverflade foran dig ved hjælp af et fast (helst sort) klide for den bedste ydelse.
- Anbring øvelsessiden i portrætretning med hakket i det øverste højre hjørne.
- Indstil læseformatet til Sedler og memoer (se afsnit 9.5).
- På billedoptagelseskærmen (afsnit 4) skal du holde læseren ca. 25 cm over øvelsessiden og trykke på tast 1 for at tage et billede. Hold Læseren ca. 25 cm over øvelsessiden, og tryk på ned for at høre resultatet. Fortsæt med at holde Læseren over siden, mens afstanden og retningen udtales. Hvis Læseren ikke svarer "Øvelsesside opdaget", ligger siden eventuelt med bagsiden opad.
- Flyt Læseren til den anbefalede position og forsøg igen med et andet billede.

1.5 Teknisk support:

For hjælp med yderligere spørgsmål, efter du har læst denne vejledning, bedes du kontakte din forhandler for teknisk support. Hvis problemet derefter varer ved, eller dit spørgsmål ikke er besvaret, bedes du sende en e-mail om anmodning af assistance til: support@sensotec.be eller ringe til Sensotec's tekniske supportlinje på telefon: +32 50 40 47 47.

AFSNIT 2. GRUNDLÆGGENDE TASTER.

Denne guide vil instruere dig i brugen af de forskellige taster på telefonen. Den præcise placering og udseende af tasterne afhænger af telefonmodellen; se bilaget for din model. Nedenfor findes en generel beskrivelse af tasterne.

Tast	Betydning
Tast 0, ..., Tast 9, Tast *, Tast #	Én af de tolv taster på det numeriske (telefon) tastatur, der anvendes til at indtaste telefonnumre.
Navigeringstasten	Kontrolfunktion på telefonen, der har op-, ned, venstre- og højrefunktioner. Har også en "enter"-funktion i midten.
Op, Ned, Venstre eller Øjre	De fire retningsknapper eller funktioner på 5-vejstasten.
Enter	Enter-funktionen på 5-vejstasten.
Venstre valgtast	Tasten er placeret lige under nederste, venstre del af skærmen og er markeret med en synlig vandret bjælke.
Højre valgtast	Tasten er placeret lige under nederste, højre del af skærmen og er markeret med en synlig vandret bjælke.
Send-tasten	Den grønne tast til venstre for 5-vejstasten, der anvendes til at indlede et telefonopkald.
Afslut-tasten	Den røde tast til højre for 5-vejstasten, der anvendes til at afslutte et telefonopkald.
Menu-tasten	Tasten til venstre for 5-vejstasten, der anvendes til at gå ind i programmer på telefonen.
Lydstyrketaster	Vippetaster på den øverste højre side af telefonens højre kant, der anvendes til at justere lydstyrke.

Funktionen for de fleste af disse taster i Læseren afhænger af den kontekst, du er i, som det vil blive beskrevet i afsnit 3 til 10. På enhver skærm, hvor venstre valgtast er mærket med "Valgmuligheder", kan du trykke på den for at få vist en menu og navigere gennem menuelementerne for at høre de tilgængelige kommandofunktioner, der er tilgængelige på skærmen og deres tastaturgenveje.

For tasterne Send, Afslut, Menu og Lydstyrke er funktionen altid den samme:

- Tryk på send-tasten for at acceptere et opkald, mens Læseren er i brug.
- Tryk på afslut-tasten for at forlade Læseren.
- Tryk på menutasten for at placere Læseren i baggrunden og få adgang til en liste over programmer, der er tilgængelige på telefonen.
- Brug lydstyrketasten for at justere Læserens lydstyrke. Tryk op for at øge lydstyrken eller ned for at reducere den (lydstyrken kan også kontrolleres af Læserindstillingen, hvilket vil blive beskrevet i afsnit 9.11).
- Tast # (også kendt som "firkanttasten") er reserveret til fremtidig brug. Hvis du ved et uheld trykker på denne tast, skal du trykke på den igen for at genoptage almindelig betjening.

Bemærk, at det at "trykke" på en tast betyder et hurtigt tryk, hvorefter den slippes - dvs. uden at holde tasten ned.

For knfbReader Mobile kan du trykke på højre eller venstre valgtast og holde den nede på enhver skærm for at høre, hvad tastens funktion er på den skærm.

AFSNIT 3. STARTSKÆRM.

Før du kan køre Læseren, skal softwaren være installeret og aktiveret. Du kan have købt en telefon, hvor softwaren allerede er installeret. Hvis den ikke er, henvises der til installationsvejledningen. Dette afsnit antager, at disse trin er blevet udført, og at du er klar til at anvende Læseren.

Mobillæseren præsenterer dig for forskellige skærme, afhængigt af hvad du vil. Du kan få Læseren til at gøre ting ved at trykke på tasterne på tastaturet eller højre eller venstre valgtast. Disse taster gør forskellige ting afhængigt af konteksten.

Når venstre valgtast er mærket "Valgmuligheder", får du ved at trykke på denne tast en menu, der viser en liste over tilgængelige kommandoer fra den aktuelle skærm. De fleste kommandoer er forbundet med en genvejstast, der kan anvendes til at udføre kommandoen uden først at skulle ind i indstillingsmenuen. Jo mere du anvender genvejtasterne, jo mere effektiv bliver du.

I dette afsnit kan du læse om de forskellige tilgængelige kommandoer på Læserens startskærm.

3.1 Skærmlayout:

Når Mobillæseren starter, vises en skærm med kReader- eller knfbReader-logoet; se figur 1.

Bemærk området øverst på skærmen, der viser "kReader Mobile" eller "knfbReader Mobile". Dette er titelbjælken. Læseren rapporterer normalt status her, som f.eks. "Ugemt dokument".

I bunden af skærmen findes mærkater for venstre og højre valgtaster. Venstre valgtast er "Valgmuligheder". Ved at trykke på den henter du en menu, der angiver de tilgængelige kommandoer på startskærmen. Højre valgtast er "Forlad". Ved at trykke på den forlader du programmet.

FIGUR 1

3.2 Kommandomuligheder:

Når indstillingsmenuen er åben, vises "Vælg" ovenover venstre valgtast og "Annullér" over højre valgtast. Ved at trykke på Valg udføres den kommando, der er valgt i menuen. Ved at trykke på Annullér forlades menuen uden at foretage et valg.

Startskærmens indstillingsmenu vises i figur 2.

FIGUR 2

Kommandomulighederne og tilhørende genvejstaster er beskrevet i nedenstående tabel. En genvejstast udfører en kommando, uanset om menuen er åben eller ej. Alternativt kan man vælge en indstilling, når menuen er åben, ved at navigere op eller ned til indstillingen og derefter trykke på Enter eller venstre valgtast.

Kommando	Tast	Beskrivelse
Billedtagning	Tast 1	Tag et billede til tekstgenkendelse og -læsning.
Filsøger	Tast 2	Få adgang til gemte dokumenter og billedfiler gennem Filsøgeren for at læse eller slette dem fra den sekundære hukommelse.
Seneste dokumenter	Tast 3	Få adgang til de senest viste dokumenter til læsning eller sletning.
Indstillinger	Tast 4	Se, skift, gem eller gendan brugerindstillinger.
Licensaktivering	Tast 5	Tilføj autoriserede funktioner.
Hjælp	Tast 6	Få adgang til onlinedokumentation.
Om programmet	Tast 9	Få status- og versionsoplysninger.
Afslut		Forlad programmet.

De første seks af disse funktioner er kommandoer til at gå til en ny kontekst, hvor der er flere tilgængelige funktioner. Disse kontekster diskuteres i følgende afsnit.

Hvis du vælger "Om programmet", vises en dialog for produktversionen, status for ekstern strøm og status for sekundær hukommelse. "OK" vises ovenover venstre valgtast. Tryk på den for at forlade dialogen og vende tilbage til startskærmen.

Hvis du vælger "Forlad", slukkes Læserprogrammet, og du vender tilbage til telefonskærmen.

Startskærmen er startpunktet for alle grundlæggende funktioner. Således inkluderer indstillingsmenuen eller andre skærme en funktion til at vende retur til startskærmen.

AFSNIT 4. BILLEDTAGNING.

Billedtagningsskærmen er, hvor du indleder forløbet med at tage et billede, behandle det og genkende tekst fra det. Når du går ind i Billedtagning, aktiveres kameraets søger. Søgeren viser, hvad Læseren ser. Ved at udfylde søgerens område med måltekst øges behandlingskvaliteten.

4.1 Valgtaster:

Ovenover venstre valgtast findes Valgmuligheder, og ovenover højre valgtast findes Tilbage. Ved at trykke på venstre valgtast åbner du indstillingsmenuen, der viser kommandoerne for denne skærm. Ved at trykke på højre valgtast vender du tilbage til forrige skærm.

4.2 Kommandomuligheder:

Billedtagningsskærmens indstillingsmenu vises i figur 3.

FIGUR 3

Kommandomulighederne og tilhørende genvejstaster er beskrevet i nedenstående tabel. Bemærk, at "Feltvisningsrapport", "Farvegenkendelse" og "Genkend amerikansk valuta" gælder kun knfbReader Mobile.

Kommando	Tast	Beskrivelse
Optag og læs	Tast 1	Tag et billede, ombearbejd det til tekst, vis og læs teksten.
Indstillinger	Tast 4	Se og skift brugerindstillinger for Billedtagning.
Nyt dokument	Tast 5	Opret et nyt dokument (bruges til indstillingen "Flere sider", se afsnit 9.11).
Feltvisningsrapport (KNFB-Reader Mobile)	Tast 2	Få en rapport over, hvor godt kameraet er placeret.
Farvegenkendelse (knfbReader)	Tast 7	Angiv den mest fremtrædende farve ved en genstand.

Mobile)		
Genkend amerikansk valuta (knfbReader Mobile)	Tast 0	Genkend værdienheden af en amerikansk pengeseddel.
Hjem	Tast *	Vend tilbage til startskærmen.

Enter-tasten kan også anvendes til Optag og læs.

Når du vælger Valgmuligheder, kan du se eller ændre et undersæt af relevante brugerindstillinger: Kamerablitz, Læseformat, Tekstprog, Dokumentbladring og Oversættelse. For yderligere oplysninger, se afsnit 9.

Kommandoen "Nyt dokument" er nyttig, når indstillingen Dokumentbladring har værdien "Flere sider"; se afsnit 9.12. I denne tilstand tilføjes teksten fra hvert billede, du tager, som en ekstra side til et enkelt dokument. Når du er færdig med at tilføje sider og ønsker at starte et nyt dokument, skal du vælge "Nyt dokument", før du tager det næste billede.

4.3 Optagelse og Læsning af Tekst:

Termen "optage" refererer til billedtagingsprocessen, der resulterer i et digitalt billede af trykt tekst. Når billedet er taget af Læserens kamera, behandles det digitale billede på flere måder for at forbedre billedets kvalitet og konvertere resultatet til en hørbar og synlig tekst. Optagelse og læsning af tekst er de mest basale og vigtigste funktioner for Læseren.

Hvis dit kamera har et objektivdæksel, skal du sørge for, at det er åbnet, før du forsøger at tage et billede.

4.3.1 Arrangering af pladsen og dit materiale.

Din Læser er fremstillet til at blive taget med hvor som helst og anvendt spontant i mange forskellige situationer. Dens ydelse kan dog blive påvirket af ting, kameraet ser, herunder baggrundsfarver og mønstret på læseoverfladen. Hvis det er muligt, vil det optimere ydelsen at rydde en plads, hvor måldokumentet kan anbringes på en almindelig (fortrinsvis solid sort), kontrasterende baggrund uden noget mønster.

4.3.2 Arrangering af billedet.

Anbring den tekst, du vil læse, på en flad overflade foran dig. Gør teksten så flad som muligt. Hold Læseren lige over siden. Fyld skærmen med den tekst, du vil optage og kom så tæt på teksten, du kan, uden at skære tekst af, som den vises på skærmen. Når du tager billedet, meddeler Læseren, om der er tekst skåret af (ude af kameraets feltvisning).

Bemærk, at billeder af små dokumenter, såsom visitkort, kan tages ved afstande på mindre end 10 cm.

4.3.3 Få en feltvisningsrapport (KNFB-Reader Mobile):

Feltvisningsrapporten er en valgfri procedure, der er ment som en hjælp til at arrangere billedet til at optage tekst. Hold Læseren over måldokumentet og tryk på tast 2 for at høre rapporten. Bemærk, at Læseren tager et billede af måldokumentet,

men det skal stadig holdes i en stabil position over dokumentet, indtil du trykker på tast 1 for at optage billedet til læsning. Det er ideelt, men ikke altafgørende, at feltvisningsrapporten siger "Alle fire kanter er synlige. Halvfjerds procent fyldt". For de bedste resultater flyttes Læseren en smule for at forbedre sigtet, hvis det er nødvendigt, og der trykkes på tast 2 igen for at kontrollere resultatet. Denne procedure kan gentages adskillige gange for at få den bedste justering, før billedet tages. Uden hensyn til den specifikke rapport, du modtager, bør dit mål være at bevæge og holde Læseren så tæt på målet, som du kan, mens du stadig har dokumentets fire kanter i billedet. Dette vil normalt være 30 cm over en standard A4-side og tættere for mindre dokumenter.

4.3.4 Tag billedet.

Du kan tage et billede ved at vælge Optag og læs fra menuen Valgmuligheder. Men det er nemmere at trykke på tast 1 eller Enter. Efter at have trykket, skal du holde Læseren stille i ca. 2 sekunder, indtil udløseren klikker. Læseren kan derefter flyttes til en hvilken som helst position.

Skarpe billeder er altafgørende for den bedste ydelse. Hvis du finder det svært at holde Læseren i ro, så anvend begge hænder eller placér albuerne på læseoverfladen, mens Læseren stadig er tilpas langt fra målet til at optage hele teksten. Afstanden fra målet kan i høj grad påvirke kvaliteten af tekstgenkendelsen. De fleste dokumenter, men ikke alle, bør være i en afstand på ca. 25 cm fra Læseren. Læseren kan holdes tættere på ved dokumenter, der er mindre end en standard A4-side.

Når billedet er taget, viser en statusbjælke statussen for billedbehandlingen. På dette tidspunkt kan højre valgtast anvendes til at annullere. Tryk på den for at annullere behandlingen og vende tilbage til billedoptagelsesskærmen.

4.3.5 Reflekteringsregistrering

Læseren gør dens bedste for at reducere reflektering. Glas, blød plastik samt skinnende og reflekterende overflader kan dog stadig forårsage reflektering. I dette tilfælde vil Læseren advare dig med meddelelsen "Betydelig reflektering registreret", idet den forsøger at behandle billedet. Hvis resultatet stadig er forkert, skal du slukke for blitzten og forsøge igen. Se afsnit 12.1. for yderligere oplysninger.

4.3.6 Læsning af teksten.

Sommetider kan billedbehandlingen ikke generere nogen tekst, f.eks. hvis billedkvaliteten er dårlig. I dette tilfælde vises meddelelsen "Ingen tekst", og du vender tilbage til billedtagningsskærmen, hvor du kan forsøge igen. I modsat fald starter læsning automatisk efterhånden som teksten genereres, normalt ca. 20 sekunder efter udløseren klikker. Teksten vises på en ny skærm, som beskrevet i næste afsnit.

4.3.7 Genkendelse af amerikansk valuta (knfbReader Mobile).

Tryk på tast 0 for at tage et billede af en amerikansk valuta og genkende værdienheden. Hold en seddel ca. 30 cm lodret væk fra Læseren eller anbring sedlen på en flad overflade ved hjælp af den lodrette retning for det bedste resultat. Værdienheden udtales sammen med sedlens retning: f.eks. "Billedet er drejet til højre, sedlen har bagsiden opad". Retningen kan anvendes til at sortere valuta, f.eks. til brug med automatiske overførselsmaskiner.

4.3.8 Farvegenkendelse (knfbReader Mobile)

For at identificere farven på en genstand skal du trykke på tast 7. Hold genstanden ca. 15 cm lodret placeret fra Læseren. Genstandens mest fremtrædende farve udtales. Hvis objektivet er for tæt på genstanden, forekommer meddelelsen "Billede annulleret". Flyt Læseren nogle centimeter væk fra genstanden og forsøg igen.

Læseren kan identificere farven på en lang række materialer, såsom papir, stof og plastik. Resultatet varierer med mønstrede genstande og genstande med skinnende eller reflekterende overflader. For genstande med mønstre er det den mørkeste og mest fremtrædende farve, der genkendes. Anbring så meget som muligt af målgenstanden foran Læseren eller mod en lys baggrund for større præcision. Sluk for blitzten ved genstande med skinnende eller reflekterende overflader, således at skæret ikke skjuler farven. Se afsnit 4.3.5.

AFSNIT 5. TEKSTnavigation.

Tekstnavigationsskærmen udtaler og viser tekst og fremhæver hvert ord under udførelsen. Den giver dig også mulighed for at navigere gennem teksten, se eller ændre indstillinger, der er relevante for teksten, stave ord, omarbejde billedet eller gemme filer. Du kommer til denne skærm enten ved at tage et billede, hvor teksten genkendes, eller ved at åbne en fil i Filsøger eller Seneste dokumenter (se afsnit 7 og 8).

Tryk på højre eller venstre for at gå frem eller tilbage i teksten. Hvor meget du bevæger dig afhænger af indstillingen “Navigér tekst ved”. De mulige værdier inkluderer Tegn, Ord og Sætning; se afsnit 9.13.

5.1 Valgtaster:

Venstre valgtast er Valgmuligheder, og højre valgtast er Tilbage. Ved at trykke på venstre valgtast åbner du en menu med de tilgængelige kommandomuligheder. Ved at trykke på højre valgtast returnerer du til forrige skærm.

Første gang teksten vises, viser titelbjælken “Genkender tekst”. Hvis du vælger Tilbage på dette tidspunkt, eller hvis du vælger Hjem fra menuen Valgmuligheder, vil denne handling blive annulleret.

Når tekstgenereringen er fuldført, vises “Ugemt dokument” i statusbjælken. Hvis du nu vælger Tilbage, eller hvis du vælger Hjem fra indstillingsmenuen, vil du bliver spurgt, om du ønsker at gemme tekstdokumentet, billedet, begge eller ingen af dem. For yderligere oplysninger, se afsnit 5.6.

5.2 Kommandomuligheder:

Tekstnavigeringsskærmens indstillingsmenu vises i figur 4.

FIGUR 4

Kommandomulighederne og tilhørende genvejstaster er beskrevet i nedenstående tabel.

Kommando	Tast	Beskrivelse
Pause/genoptag læsning	Tast 1	Stand læsning midlertidigt eller genoptag læsning fra hvor den sidst blev standset eller afbrudt.
Starten af dokumentet	Tast 2	Navigér til starten af dokumentet.
Skærm op	Tast 5	Navigér op med en skærmfuld tekst.
Skærm ned	Tast 8	Navigér ned med en skærmfuld tekst.
Slutningen af dokumentet	Tast 0	Navigér til slutningen af dokumentet.
Oversættelse	Tast 4	Slå oversættelse til eller fra.
Gem filer	Tast 6	Gem tekstdokument eller billedfil.
Indstillinger	Tast 3	Se eller skift indstillinger for tekstnavigering.
Stav aktuelt ord	Tast 7	Stav det aktuelt valgte ord.
Ombearbejd billedet	Tast 9	Ombearbejd billedet i et nyt læseformat.
Hjem	Tast *	Vend tilbage til startskærmen.

5.3 Oversættelse:

Indstillingen Oversættelse giver dig mulighed for at skifte oversættelsesindstillingen: slå den fra, hvis den var slået til, eller omvendt. Hvis Oversættelse er slået fra, vises og læses genkendt tekst på tekstsproget. Hvis Oversættelse er slået til, vises og læses genkendt tekst på brugersproget. Oversættelse kan også kontrolleres fra indstillingsmenuerne, hvortil der er adgang fra hovedskærmen, se afsnit 9.14 (se også 9.8 på indstillingen Tekstsprog).

Bemærk, at en vist oversættelse ikke kan gemmes. Lagringsindstillingerne, som er beskrevet nedenfor i afsnit 5.6, refererer til den originale, genkendte tekst.

Oversættelse kan aktiveres, når et billede behandles i Tekstsprog, eller sågar bagefter. Lad os f.eks. antage, at Oversættelse er slået fra, og Tekstsprog er fransk. Hvis du tager et billede af et fransk dokument, kan du lade Læseren behandle billedet og begynde med at læse dokumentet, før du trykker på tast 4 for at aktivere Oversættelse. Læseren begynder straks processen med at oversætte teksten til engelsk (hvis det er brugersproget), og når den er færdig, læses teksten på engelsk fra starten af dokumentet. Se afsnit 9.14 for yderligere oplysninger om oversættelsesprocessen.

Oversættelse kræver, at der er mere end ét sprog installeret på din telefon. Funktionen kræver også, at tekstsproget er anderledes end brugersproget.

Du skal også have en trådløs internetforbindelse. Når oversættelsen først forsøges, efter Læseren er startet, beder telefonens operativsystem dig om information til at etablere en forbindelse. Mulighederne inkluderer:

- Dataforbindelse for mobiltelefon, der er tilgængelig, hvis din telefon er aktiveret som en mobiltelefon.
- Offentlig Wi-Fi (WLAN), er ofte gratis uden krav om nogen adgangskode.
- Privat Wi-Fi, adgangskode nødvendig. Kontrollér med din virksomhed eller værtsmaskine.

Vælg den ønskede forbindelse, når du bliver bedt om det. Blinde brugere vil behøve en skærmlæser. For WLAN vil du først blive spurgt "Opret WLAN-forbindelse i offline-tilstand?" Svar "Ja".

Bemærk: Nokia 6220-telefonen understøtter ikke Wi-Fi-forbindelser.

Når Oversættelse er aktiveret, kan det tage adskillige sekunder, før læsningen begynder. Det er også muligt, at forbindelsen mistes, før oversættelsen er fuldført, hvilken vil resultere i yderligere forsinkelse.

Under visse omstændigheder kan der opstå hukommelsesproblemer under oversættelse. Hvis det sker, skal du forsøge at indstille Læsestemme og Meddelelsesstemme til den samme; se afsnit 9.8.

5.4 Indstillinger:

Funktionen Indstillinger giver dig mulighed for at ændre indstillingerne, der er relevante for Tekstnavigeringsskærmen: "Navigér tekst ved", "Tekstvisning", "Automatisk fillagring", "Hastighed" og "Læsestemme". For yderligere oplysninger om disse indstillinger, se afsnit 9.

5.5 Ombearbejdning af billedet:

Hvis du vælger muligheden Ombearbejdning af billedet, vil det aktuelle billede blive ombearbejdet i et læseformat, der er anderledes end det, det tidligere blev bearbejdet i. Hvis det f.eks. blev bearbejdet som "Bøger, artikler og mærkater", bearbejdes det som "Sedler og memoer".

5.6 Lagring af tekst- og billedfiler:

Hvis du er kommet til tekstnavigeringsskærmen ved at tage et billede, kasseres den genkendte tekst, lige så snart det næste billede tages, medmindre den gemmes. Fillagring kan indstilles til automatisk eller manuel som nævnt i afsnit 9.5. Automatisk lagring kan være mere belejligt, men kan også forsinke tekstpræsentationen, efter billedet er taget.

Hvis fillagring er blevet indstillet til Manuel, viser tekstnavigeringsskærmen "Ugemt dokument" i titelbjælken for at indikere, at et dokument ikke er blevet gemt. Lagring kan herefter foretages på flere måder. Når du vælger Gem filer, og hverken tekstdokument eller billede er blevet gemt, vises en menu, der giver følgende muligheder: Gem dokument, Gem billede eller Gem begge; se figur 5.

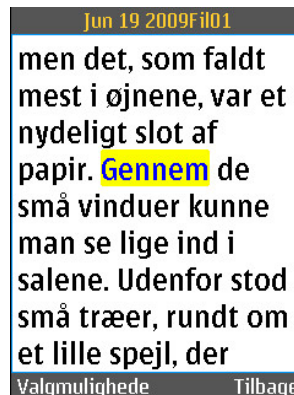
FIGUR 5

En tilsvarende menu vises, hvis du vælger Hjem eller trykker på højre valgtast for Tilbage. Hvis hverken tekstdokumentet eller billedet er blevet gemt, giver denne menu dig mulighed for at vælge Gem ingen af dem; se figur 6. Genvejstaster er tilgængelige for alle muligheder (bemærk: på knfbReader Mobile vises denne menu ikke).

FIGUR 6

Når et dokument er gemt, angiver titelbjælken navnet på den gemte fil; se figur 7. Når et billede gemmes, vises der meddelelser, mens det gemmes, og når lagringen er fuldført.

FIGUR 7

Der gemmes et tekstdokument til din Læsers hukommelse både som XMT-fil og TXT-fil. Dokumenter navngives med den aktuelle dato og et filnummer. Et billede gemmes som JPG-fil og navngives tilsvarende. XMT-formatet på en tekstfil er nødvendigt til visning og læsning af Mobillæseren. TXT-formatet giver mulighed for at overføre teksten til en computer eller en anden enhed som beskrevet i næste afsnit.

AFSNIT 6. Overførsel af lagrede filer.

Filer, du har lagret i Læseren, kan overføres til en kompatibel computer ved hjælp af et kommunikationsprogram kendt som Nokia PC Suite (kontakt din forhandler eller se Nokia Nseries brugervejledning til Nokia N82 for vejledning til pc-forbindelsen). En version af Nokia PC Suite, der er tilgængelig for blinde ved hjælp af skærmlæsningssoftware, kan findes på www.blindsea.com ved at følge linket "Mobile Corner" til Third Edition Third-Party Software.

Når din telefon og computer er forbundet med Nokia PC Suite, der er installeret på computeren, kan filer, der er lagret i Læseren, findes på hukommelseskortet (ikke telefonhukommelsen) til Mobillæsertelefonen. Disse filer kan findes ved hjælp af filhåndteringssystemet, der er tilgængeligt i Nokia PC Suite. For personer, der anvender skærmlæsningssoftware, kan det være nemmere at anvende Windows Explorer, My computer eller et andet kompatibelt program til at finde og overføre N82-mappen og hukommelseskortets undermapper.

Hukommelseskortmappen, der indeholder Læseres lagrede filer, kaldes "K-Reader", og den har en undermappe, der hedder "UserDir". Gå ind i K-Reader og UserDir for at finde de ekstra undermapper, der hedder "Reader Documents" (Læserdokumenter), "Reader Images" (Læserbilleder) og "Reader Text Files" (Læsertekstfiler). Det er nøjagtigt de samme mapper, du finder ved selv at gå ind i Filsøgeren på Læseren.

Filerne, der er lagret under Læsertekstfiler, og som har filtypenavnet TXT, er tilsigtede til brug med andre computere, printere, Braille-printere eller prægningspresser. Filer, der findes under Læserdokumenter indeholder markeringskoder, der kun skal bruges med Læseren. Filer, der er lagret som Læserbilleder, er de digitale billeder af din måltekst. Disse filer er nødvendige til at lave en visuel analyse for at afgøre, hvorfor et bestemt dokument ikke læses som forventet.

Følg instruktionerne for Nokia PC Suite til overførsel af filer fra din Mobillæsertelefon til din pc; eller hvis du går ind i hukommelseskortet ved hjælp af Windows Explorer, Min Computer eller et andet kompatibelt program, eller overfører filer fra hukommelseskortet til din computer ved hjælp af standardproceduren til kopiering af filer fra én mappe til en anden.

AFSNIT 7. Filsøger.

I Filsøger kan du hente og læse tidligere gemte dokumentfiler i XMT- eller TXT-format. Du kan også hente og ombearbejde tidligere gemte billeder.

Skærmen Filsøger viser indholdet af den mappe, du befinder dig i. Tryk op eller ned for at finde mapper, der er navngivet efter dato i en mappe, eller finde filer, der er navngivet i rækkefølge inden i hver datomappe. Tryk på venstre for at gå til forældrekataloget. For at gå til rodmappen skal du trykke på venstre gentagne gange. Rodmappen indeholder mapper for Læserdokumenter, Læserbilleder og Læsertekstfiler.

Tryk på højre eller Enter, når en mappe er fremhævet, for at gå ind i den mappe. Tryk på højre eller Enter, når en dokumentfil er fremhævet, for at åbne og læse filen i en tekstnavigeringsskærm. Tryk på højre eller Enter, når en billedfil er fremhævet, for at ombearbejde billedet og derefter læse eventuelt genereret tekst i en tekstnavigeringsskærm.

7.1 Valgtaster:

Venstre valgtast er Valgmuligheder, og højre valgtast er Tilbage. Ved at trykke på venstre valgtast åbner du en menu, der specificerer de tilgængelige kommandomuligheder. Ved at trykke på højre valgtast går du til forældrekataloget. Højre valgtast er således ligesom venstre valgtast, undtagen når du er i rodmappen, i hvilket tilfælde du skal trykke på højre valgtast for at vende tilbage til startskærmen.

7.2 Kommandomuligheder:

Menuen Valgmulighed på Filsøgerskærmen vises i figur 8.

FIGUR 8

Kommandomulighederne og tilhørende genvejstaster er beskrevet nedenfor.

Kommando	Tast	Beskrivelse
Rodmappe	Tast 1	Gå til brugerens rodmappe.
Åbn	Tast 2	Åbn den markerede fil.
Slet	Tast 3	Slet den markerede fil.
Hjem	Tast *	Vend tilbage til startskærmen.

7.3 Åbning af en fil:

Når du åbner en dokumentfil, vises der tekst på tekstnavigeringskærmen, hvis muligheder er beskrevet i afsnit 5. Når du åbner en billedfil, bearbejdes billedet (eller ombearbejdes), og genkendt tekst vises på en tekstnavigeringskærm.

7.4 Sletning af en fil:

Når du vælger at slette en fil, vises navnet på filen, og du bliver bedt om at bekræfte, at du vil slette den; se figur 9. Tryk på venstre valgtast "Slet" eller højre valgtast "Annullér".

FIGUR 9

AFSNIT 8. SENESTE DOKUMENTER.

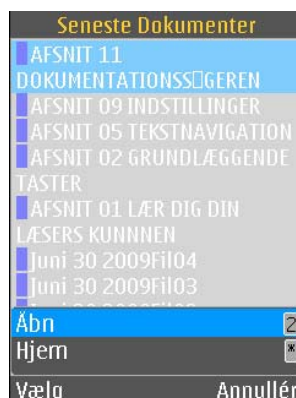
Skærmen Seneste dokumenter viser en liste over tekstfiler, du har gemt eller set for nyligt. Tryk på op eller ned for at navigere gennem listen. Tryk på højre eller Enter, når en dokumentfil er fremhævet, for at åbne og læse filen i en tekstnavigeringsskærm.

8.1 Valgtaster:

Venstre valgtast er Valgmuligheder, og højre valgtast er Tilbage. Ved at trykke på venstre valgtast åbner du en menu med de tilgængelige kommandomuligheder. Ved at trykke på højre valgtast vender du tilbage til forrige skærm.

8.2 Kommandomuligheder:

Menuen Valgmuligheder for skærmen Seneste dokumenter vises i figur 10.

FIGUR 10

Kommandomuligheder og tilhørende genvejstaster er beskrevet nedenfor.

Kommando	Tast	Beskrivelse
Åbn	Tast 2	Åbn den markerede fil.
Hjem	Tast *	Vend tilbage til startskærmen.

AFSNIT 9. INDSTILLINGER.

En indstilling er et aspekt af Læseren, du kan kontrollere ved at vælge én af flere foruddefinerede værdier. I dette afsnit beskrives de forskellige indstillinger.

9.1 Indstillingskommandoer:

Skærmen Indstillinger viser først en menu, der viser flere kommandomuligheder; se figur 11. Ved at vælge “Gem indstillinger” gemmes de aktuelle indstillinger på din telefons sekundære hukommelse. Ved at vælge “Indlæs indstillinger” indstilles alle indstillinger fra dem, der sidst blev gemt. Ved at vælge “Gendan fabriksindstillinger” indstilles de til de dem, Læseren havde, da den blev taget i brug første gang. Ved at vælge “Skift/vis indstillinger” vises indstillingsmenuerne som beskrevet i de følgende afsnit.

9.2 Indstillingsmenuer:

Hver indstilling er repræsenteret i dens egen menu, og viser navnet på indstillingen over en liste over dens mulige værdier. Fra enhver given indstillingsmenu kan du navigere gennem andre indstillinger og justere dem efter behov.

FIGUR 11

Indstillingsmenuen, der først vises, og den række indstillinger, du kan se, afhænger af, hvordan du kom til skærmen Indstillinger. Hvis du har valgt “Skift/vis indstillinger” fra menuen i figur 11, vises “Kamerablitz” og herfra kan du navigere gennem alle indstillingerne. Hvis du har valgt “Indstillinger” fra billedtagningsskærmens kommandomuligheder (figur 3), vises “Kamerablitz”, og du kan navigere gennem alle indstillinger, der har med billedtagning at gøre. Hvis du har valgt “Indstillinger” fra tekstnavigeringsskærmens kommandomuligheder (figur 4), vises “Navigér tekst ved”, og du kan navigere gennem indstillinger, der har med tekstvisning at gøre.

For at navigere gennem indstillinger skal du trykke på højre for at gå til den næste indstillingsmenu eller venstre for at gå til den forrige indstillingsmenu. I enhver menu er det fremhævede element den aktuelle værdi. Tryk på op eller ned for at vælge en anden værdi.

Når en indstillingsmenu er åben, er venstre valgtast “OK”, og højre valgtast er deaktiveret. Ved at trykke på OK bekræfter du alle de aktuelle indstillinger og vender tilbage til den forrige skærm.

9.3 Kamerablitz:

Denne indstilling kontrollerer kameraets blitztilstand. De mulige værdier er:

- Altid slået til;
- Fra;
- Automatisk.

Se figur 12.

FIGUR 12

9.4 Hældningsfeedback (knfbReader Mobile)

Denne indstilling kontrollerer hældningsfeedbackindstillingen. De mulige værdier er:

- Fra
- Bip
- Vibrér
- Bip og vibrér

Se figur 13.

Afhængig af telefonmodellen anvender Læseren eventuelt en indbygget accelerationsmåler for at registrere telefonens position. Hældning måles i forhold til telefonens "neutrale" position, som er liggende med forsiden opad på en flad, vandret overflade. Telefonens hældningsgrad i forhold til denne position rapporteres gennem hørbar og/eller følelig feedback i form af en række bip og/eller vibrationer. Jo mere du hælder Læseren, jo oftere vil den bippe og/eller vibrere. Jo mindre du hælder, jo mindre vil den bippe og/eller vibrere, indtil den helt stopper, når telefonen er helt vandret. For de bedste resultater bør du anbringe måldokumentet på en vandret overflade og vente, indtil hældningsfeedbacken har været stoppet i et eller to sekunder, før du tager billedet.

FIGUR 13

9.5 Læseformat:

Denne indstilling angiver formatet for den originale tekst, du tager et billede af. De mulige værdier er:

- Bøger, artikler og mærkater;
- Sedler og memoer.

Se figur 14.

FIGUR 14

Vælg “Bøger, artikler og mærkater” for tekst med kolonner, komplekse formater, eller hvor teksten er trykt på en buet overflade (inklusive den buede del af en side nær ryggen af en bog). Vælg “Sedler og memoer” for tekst, der skal læses fra venstre til højre i en lineær, top til bund-præsentation.

9.6 Automatisk fillagring:

Denne indstilling kontrollerer hvordan og hvor mange billeder eller tekstdokumenter, der gemmes automatisk. De mulige værdier er:

- Kun dokumenter;
- Billede og dokumenter;
- Ingen.

Se figur 15.

FIGUR 15

9.7 Forlad automatisk:

Denne indstilling kontrollerer, hvis og når programmet slukkes automatisk, når det ikke er i brug. De mulige værdier er:

- Aldrig;
- 1 minutter;
- 3 minutter;
- 5 minutter;
- 10 minutter;
- 15 minutter.

Se figur 16.

FIGUR 16

9.8 Tekstsprog:

Din Mobillæser kan have ét eller flere sprog installeret. Ét af disse sprog er brugersproget, som du ikke kan ændre i Mobillæseren, og et andet er tekstsproget, som du godt kan ændre.

Brugersproget er det sprog, der anvendes til at sige systembeskeder, systemmeddelelser (f.eks. "lavt batteri"), svar på kommandoer osv. Vi anbefaler, at

du køber Læseren med brugerindstillingen på dit modersmål, eller på det sprog, du er mest bekvem med ud af de tilgængelige sprog. Kontakt din forhandler, hvis du ønsker at ændre brugersproget.

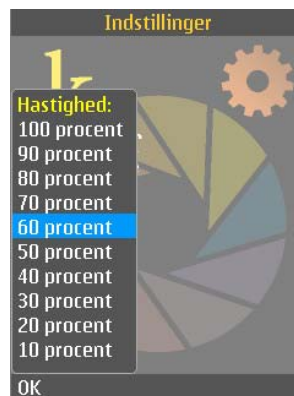
Tekstsproget er sproget på den tekst, du vil tage et billede af. For at bearbejde tekst, der ikke er på dit brugersprog, skal du ændre indstillingen Tekstsprog. De mulige værdier er de sprog, du har installeret - herunder brugersproget; se figur 17. De inkluderer også eventuelle sprog, du har tilføjet som ekstra tilbehør som beskrevet i afsnit 10.

FIGUR 17

9.9 Hastighed:

Denne indstilling kontrollerer den hastighed, Læseren læser tekst. De mulige værdier kan ligge på mellem 10 % og 100 %; se figur 18.

FIGUR 18

9.10 Stemmer:

Der er én eller flere stemmer tilgængelige for hvert sprog. Du kan indstille en stemme for det dokument, der læses, og en stemme for meddelelser fra Læseren. De kan også være den samme stemme.

Hvis du støder på hukommelsesproblemer, når Oversættelse er aktiveret (se afsnit 9.14), skal du indstille læse- og meddelelsesstemmen til den samme.

9.10.1 Meddelelsesstemme:

Denne indstilling bestemmer, hvilken stemme Læseren skal anvende til at svare på tastaturtryk og rapportere status (f.eks. "Ekstern strøm er blevet afbrudt"). De mulige værdier er de installerede stemmer for brugersproget; se figur 19.

FIGUR 19

9.10.2 Læsestemme:

Denne indstilling bestemmer, hvilken stemme der skal anvendes til at læse dokumenter. De mulige værdier er de installerede stemmer for det valgte tekstsprog; se figur 20.

Når Oversættelse er aktiveret, er Læsestemmen en stemme for brugersproget.

FIGUR 20

9.11 Lydstyrke:

Denne indstilling kontrollerer Læseren lydstyrke. De mulige værdier kan ligge på mellem 10 % og 100 %; se figur 21 (alternativt kan du anvende lydstyrketasterne på telefonen).

FIGUR 21

9.12 Dokumentbladrning:

Denne indstilling kontrollerer, hvordan genkendt tekst på et billede lagres i et dokument. De mulige værdier er:

- Enkelt side;
- Flere sider.

Se figur 22.

FIGUR 22

Vælg "Enkel side", hvis du ønsker, at hele billedets tekst skal være på et separat dokument. Vælg "Flere sider", hvis du ønsker, at teksten fra flere billeder skal være på det samme dokument med hver billedtekst på sin egen side.

Hvis der vælges "Flere sider", udgør hvert billede, du tager, en tekstsider til det samme dokument. Når du er færdig med at tage billeder til dokumentet, skal du vende tilbage til billedtagningsskærmen og vælge "Nyt dokument" i menuen over valgmuligheder; se afsnit 4.2. Brug 5-vejstasten til at navigere gennem og læse alle siderne i et afsluttet dokument på flere sider på samme måde som med et enkelt-sidede dokument.

Det er ikke nødvendigt at læse hele teksten fra hvert optaget billede, før det næste billede tages af et flersidet dokument. Før du vender tilbage til billedtagningsskærmen, skal du dog vente på, at bearbejdningen fuldendes. I modsat fald annulleres bearbejdningen, og det er kun noget tekst fra det aktuelle

billede, der tilføjes dokumentet. Derfor bliver du bedt om at bekræfte, at du ønsker at annullere bearbejdningen, hvis du forsøger at vende tilbage til billedtagning ved at trykke på Tilbage, før bearbejdningen er fuldendt.

9.13 Navigér tekst ved:

Denne indstilling kontrollerer den enhed, med hvilken der navigeres i teksten. De mulige værdier er:

- Tegn;
- Ord;
- Sætning.

Se figur 23. Ved at trykke højre eller venstre gå du frem eller tilbage med den valgte enhed.

FIGUR 23

9.14 Oversættelse:

Denne indstilling kontrollerer, hvorvidt tekst, der er genkendt fra et billedet, vil blive oversat. De mulige værdier er:

- Til;
- Fra.

Se figur 24.

FIGUR 24

Hvis Oversættelse er slået fra, vises og læses genkendt tekst på tekstsproget. Hvis Oversættelse er slået til, vises og læses genkendt tekst på brugersproget. For yderligere oplysninger, se afsnit 5.3.

9.15 Tekstvisning:

Denne indstilling kontrollerer størrelsen af tekst på tekstnavigeringskærmen. De mulige værdier er:

- Lille;
- Mellem;
- Stor.

Se figur 25.

FIGUR 25

9.16 Tekstdisplayfarver

Denne indstilling kontrollerer farverne på teksten og baggrunden på tekstnavigationsskærmen. De mulige værdier er:

- Sort på hvidt
- Hvidt på sort

Se figur 26.

FIGUR 26

9.17 Skærmretning og piletaster:

Denne indstilling kontrollerer skærmretningen. De mulige værdier er:

- Portræt;
- Landskab;
- Automatisk.

Se figur 27.

En fordel ved at vælge Landskab er, at den kan øge linjelængden på tekst, der vises på skærmen.

Hvis denne indstilling ændres fra Portræt til Landskab med skærmen til venstre og tasterne til højre, skifter venstre piletast også til ned, op og ned skifter til højre og venstre, og højre skifter til op. Det modsatte sker, hvis indstillingen ændres fra Landskab til Portræt. Under alle omstændigheder skal Mobillæser-telefonen drejes til den nye retning med det samme, så piletasterne kan anvendes som ønsket.

Bemærk: for Nokia 6220 beholder tilstanden "Automatisk" retningen som portræt, da der ikke er nogen accelerationsmåler. Der kan være andre telefoner, der gør det samme; se bilaget for din telefonmodel for at være sikker.

Hvis Automatisk er valgt, vil følgende bevægelsessekvens ændre retningen. Hold først Mobillæsertelefonen parallelt med et bord. Drej telefonen 90 grader til venstre, således at skærmen er til venstre, og tasterne er til højre. Brug en blød og jævn bevægelse til forsigtigt at vippe Mobillæsertelefonen og hold den vinkelret på læseoverfladen, indtil retningen skiftes automatisk. Ændringen vises på skærmen, idet billedet drejer. En verbal bekræftelsesmeddelelse gives også for at bekræfte piletasternes retning. Gentag telefonbevægelsesproceduren, hvis det er nødvendigt, indtil retningen ændres.

For at forhindre utilsigtede ændringer, når Mobillæseren bevæges, skal du vælge Portræt eller Landskab.

FIGUR 27

9.18 Dokumentviser (knfbReader Mobile)

Denne indstilling kontrollerer udgangsformatet for et dokument. De mulige værdier er:

- Standard
- Sedler

Se figur 28.

Hvis standardindstillingen er valgt, åbnes behandlede billeder i tekstnavigationsskærmen (se afsnit 5). Hvis seddelindstillingen er valgt, åbnes behandlede billeder i seddelprogrammet.

FIGUR 28

Sedler er et uafhængigt program på din Nokia-telefon, der er integreret med Læseren. Aktivering af denne indstilling gør det muligt at overføre dokumenter mellem kompatible enheder, der kan læse og behandle ASCII-tekstfiler. Sådanne enheder inkluderer:

- Braille-notører
- Braille-prægningspresser
- Opdaterbare Braille-display

For yderligere oplysninger om Sedler, se Nokia-menuen > Programmer > Office > Sedler > Muligheder > Hjælp.

9.19 Udgangstilstand (kReader Mobile):

Denne indstilling kontrollerer, om visuelle elementer af brugergrænsefladen både skal udtales og vises. De mulige værdier er:

- Hørbar og synlig;
- Kun synlig.

Se figur 29.

FIGUR 13

Vælg “Hørbar og synlig”, hvis du ønsker, at dialoger, menuelementer og andre visuelle meddelelser skal være hørbare såvel som synlige. Vælg “Synlig”, hvis du kun ønsker at få dem vist.

AFSNIT 10. AKTIVERING AF TILBEHØRSPAKKE.

Læseren har ekstraudstyr, såsom ekstra sprogpakker, der kan tilføjes en eksisterende installation. Disse funktioner leveres som en tilbehørspakke. Installation af en tilbehørspakke kan udføres af din forhandler efter anmodning, eller du kan downloade hver nye softwareversion ved at gå ind på siden for downloads på www.knfbReader.eu og følge instruktionerne. Du kan aktivere en sådan pakke til brug i Læseren ved at følge disse trin.

- På websiden skal du gå til “My Reader” (Min Læser); “Manage my licenses” (Håndtér mine licenser).
- På Læseren skal du gå til licensaktiveringsskærmen.

Installationsvejledningen beskriver aktiveringsprocessen for Læser-softwaren til installation af softwaren på en ny telefon eller opdatering til en ny softwareversion. Dette svarer til processen, der beskrives her.

10.1 Forudsætninger:

Du behøver følgende for at kunne fuldføre aktiveringen af din tilbehørspakke:

- Din telefon med Læseren installeret og aktiveret.
- En pc med internetadgang til produktaktivering af Læser, eller bed din forhandler hjælpe dig.
- Det USB-kabel, der fulgte med telefonen, der slutter din telefon til en pc.
- Et serienummer. Hvis du lige har købt en tilbehørspakke, skal du bruge det serienummer, der fulgte med den. Din originale Mobillæsers serienummer kan eventuelt tillade ekstra tilbehør: kontrollér med din forhandler. Mobillæserens serienummer er trykt på ydersiden af produktpakken. Hvis du tidligere har registreret dig på www.knfbReader.eu, kan du finde dit serienummer her. Hvis du ikke har et serienummer, skal du kontakte din forhandler.

10.2 Installation af tilbehørssoftware:

Slut telefonen til din computer. Se *Opsætning af telefon til pc-kommunikation* i installationsvejledningen.

Med din computer sluttet til Mobillæsertelefonen gennem det medfølgende USB-kabel og Nokia PC Suite skal du fortsætte med at installere Læsersoftwaren ved at trykke på Enter på navnet for den Nokia-installationsfil, der fulgte med downloadpakken, og derefter trykke på Enter igen for at bekræfte, at du ønsker at installere softwaren. Derefter fortsætter installationen automatisk med lejlighedsvisse meddelelser på telefonen, der kræver, at du trykker på venstre valgtast som et bekræftende svar. Softwareinstallationen er fuldført, når telefonen bekræfter det og vender tilbage til åbningskærmen.

Start Læseren og vælg “Licensaktivering” fra hovedskærmen.

10.3 Valgtaster:

Venstre valgtast er Valgmuligheder, og højre valgtast er Tilbage. Ved at trykke på venstre valgtast åbner du en menu med de tilgængelige kommandomuligheder. Ved at trykke på højre valgtast returnerer du til forrige skærm.

10.4 Kommandomuligheder:

Menuen Valgmuligheder på licensaktiveringsskærmen angiver nedenstående muligheder.

Kommando	Tast	Beskrivelse
Ekstra sprog	Tast 5	Aktivér ekstra sprog.
Hjem	Tast *	Vend tilbage til startskærmen.

Se figur 30.

FIGUR 30

10.5 Licensieringsproces:

Ved at vælge “Ekstra sprog” starter aktiveringsprocessen. På den første skærm oplyses du om, at der er adskillige trin, der skal fuldendes; se figur 31. Du kan trykke på Næste for at fortsætte eller Annullér for at forlade processen.

FIGUR 31

På den næste skærm bliver du bedt om at indtaste en aktiveringskode for tilbehørspakken; se figur 32. Hvis du har et licensnummer, kan du anvende aktiveringslinket på websiden www.knfbReader.eu. Gå til "My Reader" (Min Læser), derefter "Manage my licenses" (Håndtér mine licenser) og indtast aktiveringskoden, der findes nederst på Læserens skærm. Alternativt kan din forhandler give dig en aktiveringskode. Bemærk, at aktiveringskoder kun er gyldige i en begrænset tidsperiode.

FIGUR 32

Den næste skærm beder dig indtaste koden igen, hvis den, du har indtastet, er ugyldig; se figur 33. Tryk på OK for at gå til en skærm, hvor du kan genindtaste koden.

FIGUR 33

Hvis koden er gyldig, oplyses du om, at aktivering var vellykket; se figur 34. Tryk på OK for at forlade licensaktiveringen.

FIGUR 34

Din Mobillæser kan nu anvende de ekstrafunktioner i den tilbehørspakke, du netop har aktiveret. Hvis du installerede ekstra sprog, kan du kontrollere, at sprogene er korrekt installeret ved at gå til indstillingsmenuen Tekstsprog; se afsnit 9.8. Denne viser alle de sprog, du har installeret (udover brugersproget).

AFSNIT 11. Dokumentationssøgeren.

Skærmen Dokumentationssøger, der er tilgængelig fra valgmuligheden Hjælp på startskærmen, viser kapitler på den online dokumentation. Den minder om Filsøgerskærmen, men i stedet for at navigere gennem mapper, ser du kun de separate afsnit af denne Betjeningsvejledning. Tryk på op eller ned for at navigere gennem listen. Tryk på højre eller Enter, når en afsnitsfil er fremhævet, for at åbne og læse filen i en tekstnavigeringsskærm.

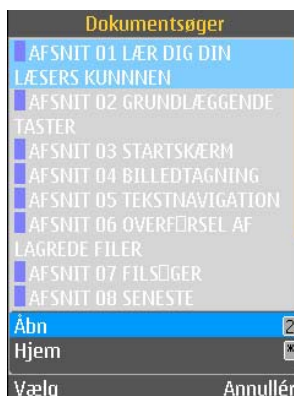
Udover betjeningsvejledningen er der også hjælp tilgængelig på hver skærm. Når venstre valgtast markerer "Valgmuligheder", kan du trykke på den for at få vist en menu og navigere gennem menuelementerne for at høre kommandomulighederne og deres tastaturgenveje. For knfbReader Mobile kan du trykke på højre eller venstre valgtast og holde den nede for at høre, hvad tastens funktion er.

11.1 Valgtaster:

Venstre valgtast er Valgmuligheder, og højre valgtast er Tilbage. Ved at trykke på venstre valgtast åbner du en menu med de tilgængelige kommandomuligheder. Ved at trykke på højre valgtast vender du tilbage til forrige skærm.

11.2 Kommandomuligheder:

Menuen Valgmuligheder på skærmen Dokumentationssøger vises i figur 35.

FIGUR 35

Kommandomuligheder og tilhørende genvejstaster er beskrevet nedenfor.

Kommando	Tast	Beskrivelse
Åbn	Tast 2	Åbn den markerede fil.
Hjem	Tast *	Vend tilbage til startskærmen.

AFSNIT 12. VEDLIGEHOJDELSE OG OPGRADERING AF LÆSEREN.

12.1 Kamerablitz og objektiv:

Det er vigtigt, at du holder kamerablitzten og objektivet rene og uden fingeraftryk. Du skal lade objektivdækslet være åbent.

Når der tages billeder med en skinnende eller halvskinnende overflade, skal kameraets blitz slås fra. I modsat fald vil refleksionen fra den lyse blitz forværre billedkvaliteten. Når blitzten er slået fra, skal man huske at kontrollere, at der er tilstrækkeligt med lys. Et alternativ er at installere filtre, der er blevet specielt designet til at dække kameraets objektiv og blitz. Disse filtre, der kaldes polarisatorer, kan fjerne slør fra skinnende billeder og forbedre læsekvaliteten, såfremt de er korrekt installeret og vedligeholdt for at sikre korrekt justering. For polarisatorer og assistance bedes du kontakte din lokale forhandler eller support@sensotec.be. Du skal angive, hvilken understøttet telefon, du anvender, for at få de rette polarisatorer og installationsinstruktioner.

Hvis du har polarisatorer installeret, skal du sikre, at hver polarisator regelmæssigt rengøres med en blød, tør klud, op til flere gange om dagen afhængigt af brugen. Du bør også undersøge polarisatorerne under rengøring for at sikre, at de begge sidder korrekt fastgjort i deres position, og at de ikke er blevet flyttet uforsætligt. Fejlindstilling af polarisatorerne vil forårsage dårlige læseresultater, idet billederne, som kameraet ser, ikke vil være klare.

12.2 Beskyttelsesetui:

Læseren sælges med et tyndt beskyttelsesetui til telefonen, der hjælper med at holde polarisatorerne rene og i den rette position. Hvis telefonen ikke har et etui, bedes du kontakte din forhandler. Etuiet dækker knapperne, men efterlader knapperne taktile og nemme at anvende med etuiet.

AFSNIT 13. BEGRÆNSET GARANTI.

Din Mobillæsersoftware inkluderer de garantibestemmelser, der er angivet i slutbrugerlicensen og omfatter ikke andre detaljer og funktioner på din Mobillæsertelefon end det Mobillæserprodukt, der blev købt gennem en autoriseret forhandler af K-NFB Reading Technology. For support eller garantiservice bedes du ringe til din forhandler eller kontakte Sensotec.

- Send en e-mail til: support@sensotec.be
- Ring til Sensotec's tekniske supportlinje på: +32 50 40 47 47
- Besøg vores webside på www.knfbReader.eu

BILAG A. VEJLEDNING FOR NOKIA N82.

Placering af taster:

Tabellen nedenfor viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia N82.

Tast	Sted
Tast *, Tast #, Tast 0, ... , Tast 9	Én af de tolv forhøjede taster på det numeriske (telefon) tastatur, der er placeret på telefonens forpanel. Disse taster anvendes også til at indtaste telefonnumre.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste forsænkede firkant, der er placeret over tast 2 på telefonens frontpanel.
Op, Ned, Venstre, Højre	De forhøjede kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den forsænkede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af de fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Den øverste del af den flade, firkantede tast til venstre for 5-vejsrulletasten
Højre valgtast	Den øverste del af den flade, firkantede tast til højre for 5-vejsrulletasten
Strømknap	Knap i midten af den øverste kant på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder.
Tasten Send	Tast på den alleryderste buede kant til venstre for venstre valgtast.
Tasten Afslut	Tast på den alleryderste buede kant til højre for højre valgtast. Tryk på tasten for at forlade Læseren.
Menutast	Tast på den nederste del af den flade, firkantede tast til venstre for 5-vejsrulletasten.
Kamerakontakt	Kontakt umiddelbart ovenover kameraobjektivet på telefonens bagpanel. Den skal åbnes for at kunne tage et billede. Kontakten glider nemt fra lukket position til åben position.
Lydstyrketaster	Taster på den øverste højre side af telefonens højre kant.

Konfiguration:

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installér batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstilles nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Dato og tid.
- Vælg Tid, Tidszone og Dato.

Følgende trin anbefales:

- Slut for automatisk tastaturlås. Tastaturet låser ikke, når Læseren kører, men N82 låser som standard tastaturet efter 30 sekunder. Der er ikke nogen hørbar indikator for, at tasterne er låst, medmindre skærmlæsesoftwarens er installeret.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Sikkerhed.
- Vælg Telefon og SIM-kort.
- Indstil perioden for automatisk tastaturlås til Ingen.
- Indtil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Indstil strøm spare-timeout til maksimum.
- Indstil lys-timeout til maksimum.

Start af Mobillæseren:

Hvis du ikke har en genvej til start af Læseren, kan du altid starte den fra telefonens startskærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Programmer.
- Tryk på Enter.
- Vælg Læser.
- Tryk på Enter.

BILAG B. VEJLEDNING FOR NOKIA 6220.

Placering af taster:

Følgende tabel viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia 6220.

Tast	Sted
Tast #, Tast 0, Tast 1, ... , Tast 9	Én af de tolv taster på det numeriske (telefon) tastatur, der er placeret på telefonens forpanel. Disse taster anvendes også til at indtaste telefonnumre. 5-vejstasten har små hævede buler på dens venstre og højre side.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste forsænkede firkant, der er placeret over tast 2 på telefonens frontpanel.
Op, Ned, Venstre, Højre	De forhøjede kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den forsænkede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af de fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Tasten øverst til venstre for 5-vejsrulletasten, der er markeret med en blå, lodret linje, der er placeret lige under nederste venstre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Højre valgtast	Tasten øverst til højre for 5-vejsrulletasten, der er markeret med en blå, lodret linje, der er placeret lige under nederste højre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Strømknap	Knap i midten af den øverste kant på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder.
Tasten Send	Tast lige over Tast 1, markeret med et grønt ikon.
Tasten Afslut	Tast lige over Tast 3, markeret med et rødt ikon. Tryk på tasten for at forlade Læseren.
Menutast	Tast på den smalle, venstre forlængelse af 5-vejsrulletasten. Den er mellem venstre valgtast og Send-tasten.
Tasten Ryd	Tast på den smalle, højre forlængelse af 5-vejsrulletasten. Den er mellem højre valgtast og Afslut-tasten.

Kamerakontakt	Kontakt umiddelbart til venstre for kameraobjektivet på telefonens bagpanel. Den skal åbnes for at kunne tage et billede. Kontakten glider nemt fra lukket til åben position ved at skubbe den mod telefonens knapside.
Lydstyrketaster	Taster på den øverste højre side af telefonens højre kant.

Installationsbemærkninger vedrørende Mobillæsesoftware:

Når du installerer på telefonen 6220 Classic, kan følgende meddelelse forekomme under installation:

“Program ikke kompatibelt med telefon. Fortsæt alligevel?”

Advarslen er en fejl. Vælg ja, og installationen fortsætter.

Konfiguration:

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installér batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstilles nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Sådan ændres dato, tid og tidszone, efter de er blevet indstillet:
- Tryk på menutasten.
- Vælg Kontor.
- Vælg Ur.
- Tryk på venstre valgtast for Valgmuligheder.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Tid.
- Tryk på Enter for at ændre tid.
- Brug tastaturet til at indtaste det korrekte klokkeslæt.
- Tryk på venstre valgtast for OK.
- Gentag de sidste fire trin for dato.
- Vælg tidszone.
- Tryk på Enter for at ændre tidszone.
- Vælg Land.
- Tryk op eller ned, hvis det er nødvendigt, for at vælge by.

Følgende trin anbefales:

- Slut for automatisk tastaturlås. Tastaturet låser ikke, når Mobillæsesoftwaren kører, men det anbefales at deaktivere tastaturlåsen, da der ikke er nogen hørbar indikation om, at tasterne er låst, medmindre der er installeret skærmlæsesoftware. Tasterne kan manuelt låses ved at trykke på venstre valgtast og derefter stjerne. Sådan slås tastaturlåsen fra:
- Tryk på menutasten.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Telefon.
- Vælg Generelt.
- Vælg Sikkerhed.
- Vælg Telefon og SIM-kort.
- Vælg Tastaturlåsningsperiode.
- Vælg Ingen.
- Indtil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Telefon.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Vælg Pauseskærm.
- Indstil timeout til maksimum.

Start af Mobillæseren:

Hvis du ikke har en genvej til start af Læseren, kan du altid starte den fra telefonens startskærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Programmer.
- Tryk på Enter.
- Vælg Min egen.
- Tryk på Enter.
- Vælg Læser.
- Tryk på Enter.

BILAG C. VEJLEDNING FOR NOKIA N86.

Placering af taster:

Tabellen nedenfor viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia N86.

Tast	Sted
Tast *, Tast #, Tast 0, ... , Tast 9	Forpanelet på N86 skubbes op for at afdække et standard numerisk telefontastatur. Der er en forhøjet kant under 5-tasten og over 8-tasten.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste forsænkede firkant, der er placeret nederst i midten af telefonens forpanel. Hvis tastaturet skubbes ud fra bunden af forpanelet, er 5-vejsrulletasten direkte over tast 2.
Op, Ned, Venstre, Højre	De forhøjede kanter kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den forsænkede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Den øverste venstre tast i forhold til 5-vejsrulletasten, der er forhøjet og er formet som en kort, vandret linje.
Højre valgtast	Den øverste højre tast i forhold til 5-vejsrulletasten, der er forhøjet og er formet som en kort, vandret linje.
Strømknapp	Knap til venstre på den øverste kant på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder. Hvis det numeriske tastatur er trukket ud fra bunden af forpanelet, er strømknappen bag toppen af forpanelet stadig øverst til venstre.
Tasten Send	Tast til venstre for 5-vejsrulletasten, der er forhøjet og er formet som en kort, lodret linje. Tasten Send er grøn.
Tasten Afslut	Tast til højre for 5-vejsrulletasten, der er forhøjet og er formet som en kort, lodret linje. Tasten Afslut er rød.
Menutast	Tast øverst til venstre for 5-vejsrulletasten. Hvis det numeriske tastatur trækkes ud fra bunden af forpanelet, er Menutasten lige over tast 1. Menutasten er forhøjet og er formet som en kort linje ved vinkel på 45 grader.
Tasten Ryd	Tast øverst til højre for 5-vejsrulletasten. Hvis det numeriske tastatur trækkes ud fra bunden af forpanelet,

	er tasten Ryd lige over tast 3. Tasten Ryd er forhøjet og er formet som en kort, vandret linje.
Kamerakontakt	Kontakt umiddelbart ovenover kameraobjektivet på telefonens bagpanel. Den skal åbnes for at kunne tage et billede. Kontakten glider nemt fra lukket position til åben position ved at skubbe den mod højre side af telefonen.
Lydstyrketaster	Taster på den øverste højre side af telefonens højre kant. Den øverste knap øger lydstyrken, og den nederste knap sænker den.

Konfiguration:

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installer batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstillet nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Programmer.
- Vælg Ur.
- Tryk på venstre valgtast for valgmuligheder.
- Vælg Indstillinger.
- Markér "Tid" og tryk på enter for at ændre tiden.
- Brug tastaturet til at indtaste den rigtige tid.
- Tryk på venstre valgtast for OK.
- Gentag de sidste fire trin for dato.
- Vælg Tidszone.
- Tryk på Enter for at ændre tidszone.
- Vælg Land.
- Tryk på Op eller Ned, hvis det er nødvendigt, for at vælge by.

Følgende trin anbefales:

- Slut for automatisk tastaturlås. Tastaturet låser ikke, når Mobillæsesoftwaren kører, men det anbefales at deaktivere tastaturlåsen, da der ikke er nogen hørbar indikation om, at tasterne er låst, medmindre der er installeret skærmlæsesoftware. Tasterne kan manuelt låses ved at trykke på venstre valgtast og derefter stjerne. Sådan slås tastaturlåsen fra:
- Tryk på menutasten.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Telefon.
- Vælg Generelt.
- Vælg Sikkerhed.
- Vælg Telefon og SIM-kort.
- Vælg Tastaturlåsningsperiode.
- Vælg Ingen.
- Indtil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Telefon.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Vælg Pauseskærm.
- Indstil timeout til maksimum.

Start af Mobillæseren:

Hvis du ikke har en genvej til start af Læseren, kan du altid starte den fra telefonens startskærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Programmer.
- Vælg Læser.

BILAG D. INSTRUKTIONER FOR NOKIA N85

Placering af taster

Tabellen nedenfor viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia N85.

Tast	Sted
Tast *, Tast #, Tast 0, ... , Tast 9	De tolv taster på det numeriske tastatur. Skub telefonens frontpanel op for at få adgang til tastaturet. Disse taster anvendes også til at indtaste telefonnumre.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste forsænkede firkant, der er placeret nederst i midten af telefonens frontpanel. Hvis frontpanelet skubbes op, kommer tastaturet til syne. 5-vejsrulletasten er placeret direkte over tast 2.
Op, ned, venstre, højre	De forhøjede kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den forsænkede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Venstre valgtast er placeret øverst til venstre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste venstre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Højre valgtast	Højre valgtast er placeret øverst til højre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste højre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Strømknop	Knop mod venstre side øverst på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder. Hvis frontpanelet skubbes op, er strømknappen øverst på selve telefonen bag frontpanelet.
Tasten Send	Tasten Send er placeret direkte til venstre for venstre retningstast. Den er formet som en kort, lodret linje, og er nær venstre kant på telefonens frontpanel.
Tasten Afslut	Tasten Afslut er direkte til højre for den højre retningstast. Den er formet som en kort, lodret linje, og er nær højre kant på telefonens frontpanel.
Menutast	Menutasten er placeret nederst til venstre for 5-vejsrulletasten, nær nederste kant på telefonens frontpanel. Hvis frontpanelet skubbes op, er menutasten direkte over tast 3 på tastaturet.
Kamerakontakt	Panelet, der skubbes over eller til højre for kameraets objektiv

	på bagsiden af telefonen. Det skal åbnes og skubbes til højre for at kunne tage et billede.
Lydstyrketaster	Taster på den øverste del af telefonens højre side.

Konfiguration

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installer batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstillet nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Dato og tid.
- Indstil Tid, Tidszone og Dato.

Følgende trin anbefales også.

- Indstil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Indstil Strømsparerer-timeout til maksimal tid.
- Indstil Lys-timeout til maksimal tid.
- Du kan også justere skriftstørrelsen på teksten på telefonskærmen.

Start af Mobile Reader.

Hvis du ikke har en genvej til at starte Læseren, kan du altid starte den fra telefonens åbnings-skærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Programmer.
- Tryk på Enter.
- Vælg Læser
- Tryk på Enter.

BILAG E. INSTRUKTIONER FOR NOKIA N79

Placering af taster

Tabellen nedenfor viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia N79.

Tast	Sted
Tast #, Tast 0, Tast -1, ... , Tast 9	De tolv taster på det numeriske (telefon) tastatur, der er placeret på telefonens frontpanel. Disse taster anvendes også til at indtaste telefonnumre. Tast 5 har små, hævede kanter på venstre og højre side.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste hævede firkant, der er placeret over tast 2 på telefonens frontpanel.
Op, ned, venstre, højre	De forhøjede kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den hævede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Tasten øverst til venstre for 5-vejsrulletasten. Den er formet som en kort, vandret linje og er placeret lige under nederste venstre hjørne af skærmen på forsiden af telefonen.
Højre valgtast	Tasten øverst til højre for 5-vejsrulletasten. Den er formet som en kort, vandret linje og er placeret lige under nederste højre hjørne af skærmen på forsiden af telefonen.
Strømknap	Knap mod højre side øverst på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder.
Tasten Send	Tast direkte over tast 1, der er formet som en kort, vandret linje. Tasten Send har en grøn stribe på den.
Tasten Afslut	Tast direkte over tast 3, der er formet som en kort, vandret linje. Tasten Send har en rød stribe på den.
Menutast	Tast på den smalle venstre forlængelse af 5-vejsrulletasten. Den er placeret mellem venstre valgtast og Send-tasten.
Tasten Ryd	Tast på den smalle højre forlængelse af 5-vejsrulletasten. Den er placeret mellem højre valgtast og tasten Ryd.
Kamerakontakt	Panelet, der skubbes over eller til højre for kameraets objektiv på bagsiden af telefonen. Det skal åbnes og skubbes til højre for at kunne tage et billede.

Lydstyrketaster

Taster på den øverste del af telefonens højre side.

Konfiguration

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installer batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstillet nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Dato og tid.
- Indstil Tid, Tidszone og Dato.

Følgende trin anbefales også.

- Indstil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Indstil Strømsparer-timeout til maksimal tid.
- Indstil Lys-timeout til maksimal tid.
- Du kan også justere skriftstørrelsen på teksten på telefonskærmen.

Start af Mobile Reader.

Hvis du ikke har en genvej til at starte Læseren, kan du altid starte den fra telefonens åbningsskærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Programmer.
- Tryk på Enter.
- Vælg Læser
- Tryk på Enter.

bilag F. instruktioner for NOKIA N95 NAM

Placering af taster

Tabellen nedenfor viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia N95 NAM-telefonen.

Tast	Sted
Tast *, Tast #, Tast 0, ... , Tast 9	De tolv taster på det numeriske tastatur. Skub telefonens frontpanel op for at få adgang til tastaturet. Disse taster anvendes også til at indtaste telefonnumre.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste hævede firkant, der er placeret nederst i midten af telefonens frontpanel. Hvis frontpanelet skubbes op, kommer tastaturet til syne. 5-vejsrulletasten er placeret direkte over tast 2.
Op, ned, venstre, højre	De forhøjede kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den hævede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Tasten er placeret øverst til venstre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste venstre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Højre valgtast	Tasten er placeret øverst til højre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste højre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Strømknap	Knap øverst i midten på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder. Hvis frontpanelet skubbes op, er strømknapen øverst på selve telefonen bag frontpanelet.
Tasten Send	Tast i nederste venstre hjørne af telefonens frontpanel.
Tasten Afslut	Tast i nederste højre hjørne af telefonens frontpanel.
Menutast	Tasten til venstre for 5-vejsrulletasten. Menutasten ligger mellem venstre valgtast øverst til venstre for den og tasten Send nederst til venstre for den.
Kamerakontakt	N95 NAM har ikke nogen kameradækselkontakt.
Lydstyrketaster	Taster på den øverste del af telefonens højre side.

Konfiguration

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installer batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstillet nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Dato og tid.
- Indstil Tid, Tidszone og Dato.

Følgende trin anbefales også.

- Indstil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Indstil Strømsparer-timeout til maksimal tid.
- Indstil Lys-timeout til maksimal tid.
- Du kan også justere skriftstørrelsen på teksten på telefonskærmen.

Start af Mobile Reader.

Hvis du ikke har en genvej til at starte Læseren, kan du altid starte den fra telefonens åbningsskærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Programmer.
- Tryk på Enter.
- Vælg Læser
- Tryk på Enter.

bilag G. instruktioner for NOKIA N95 8GB

Placering af taster

Tabellen nedenfor viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia N95 8GB-telefonen.

Tast	Sted
Tast *, Tast #, Tast 0, ... , Tast 9	De tolv taster på det numeriske tastatur. Skub telefonens frontpanel op for at få adgang til tastaturet. Disse taster anvendes også til at indtaste telefonnumre.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste hævede firkant, der er placeret nederst i midten af telefonens frontpanel. Hvis frontpanelet skubbes op, kommer tastaturet til syne. 5-vejsrulletasten er placeret direkte over tast 2.
Op, ned, venstre, højre	De forhøjede kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den hævede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Tasten er placeret øverst til venstre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste venstre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Højre valgtast	Tasten er placeret øverst til højre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste højre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Strømknap	Knap øverst i midten på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder. Hvis frontpanelet skubbes op, er strømknappen øverst på selve telefonen bag frontpanelet.
Tasten Send	Tast i nederste venstre hjørne af telefonens frontpanel.
Tasten Afslut	Tast i nederste højre hjørne af telefonens frontpanel.
Menutast	Tasten til venstre for 5-vejsrulletasten. Menutasten ligger mellem venstre valgtast øverst til venstre for den og tasten Send nederst til venstre for den.
Kamerakontakt	N95 8GB har ikke nogen kameradækselkontakt.
Lydstyrketaster	Taster på den øverste del af telefonens højre side.

Konfiguration

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installer batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstillet nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Dato og tid.
- Indstil Tid, Tidszone og Dato.

Følgende trin anbefales også.

- Indstil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Indstil Strømsparer-timeout til maksimal tid.
- Indstil Lys-timeout til maksimal tid.
- Du kan også justere skriftstørrelsen på teksten på telefonskærmen.

Start af Mobile Reader.

Hvis du ikke har en genvej til at starte Læseren, kan du altid starte den fra telefonens åbningsskærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Programmer.
- Tryk på Enter.
- Vælg Læser
- Tryk på Enter.

BILAG H. INSTRUKTIONER FOR NOKIA E71

Placering af taster

Tabellen nedenfor viser, hvor de taster, der henvises til i denne vejledning, er placeret på Nokia E71.

Tast	Sted
Tast *, Tast #, Tast 0, ... , Tast 9	I midten af tastaturet QWERTY er der et gitter bestående af 12 taster - 4 taster i tre rækker, der tjener som de numeriske taster. Der er et hævet punkt over tast 5, der også er G-tasten på QWERTY-tastaturet. Tasten 5 er placeret i midterrækken af de numeriske taster. Den øverste række af numeriske taster fra venstre til højre er 1, 2, 3, *. Midterrækken fra venstre til højre er 4, 5, 6, #. Nederste række fra venstre til højre er 7, 8, 9, 0.
5-vejsrulletast	Den firkantede kasse med de fire forhøjede kanter og den midterste forsænkede firkant, der er placeret over tast 2 på telefonens frontpanel.
Op, ned, venstre, højre	De forhøjede kanter på 5-vejsrulletasten - hhv. top, bund, venstre eller højre kant. Også kendt som Piletaster.
Enter	Den forsænkede firkantede del af 5-vejsrulletasten, der er omringet af fire ophævede retningskanter.
Venstre valgtast	Tasten er placeret øverst til venstre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste venstre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Højre valgtast	Tasten er placeret øverst til højre for 5-vejsrulletasten og lige under nederste højre hjørne af skærmen på telefonens forside.
Strømknap	Forsænket knap mod højre side øverst på telefonen, ovenover skærmen. For at tænde eller slukke for telefonen skal du trykke på den og holde den inde i ca. 2 sekunder.
Tasten Send	Tast i nederste venstre hjørne af telefonens frontpanel.
Tasten Afslut	Tast i nederste højre hjørne af telefonens frontpanel.
Menutast	Der er to taster direkte til venstre for 5-vejsrulletasten. Menutasten er den venstre tast fra den venstre retningskast, og den ligger mellem venstre valgtast øverst til venstre og tasten Send nederst til venstre.
Kamerakontakt	E71 har ikke nogen kameradækselkontakt.

Lydstyrketaster

Taster på den øverste del af telefonens højre side.

Konfiguration

Hvis du har købt en telefon med Mobillæseren installeret, konfigureres telefonen af din forhandler, og du behøver ikke udføre nogle af disse trin. Følg disse trin, hvis du har en helt ny telefon:

- Installer batteriet i henhold til Nokia-manualen.
- Tænd for telefonen.
- Følg instruktionerne på telefonen for opsætning af tid, dato og tidszone. Det er nødvendigt, at disse indstillet nøjagtigt - til inden for nogle få minutter.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Dato og tid.
- Indstil Tid, Tidszone og Dato.

Følgende trin anbefales også.

- Indstil displayet til maksimal timeout.
- Tryk på menutasten.
- Vælg Værktøjer.
- Vælg Indstillinger.
- Vælg Generelt.
- Vælg Personalisering.
- Vælg Display.
- Indstil Strømsparer-timeout til maksimal tid.
- Indstil Lys-timeout til maksimal tid.
- Du kan også justere skriftstørrelsen på teksten på telefonskærmen.

Start af Mobile Reader.

Hvis du ikke har en genvej til at starte Læseren, kan du altid starte den fra telefonens åbnings-skærm som følger:

- Tryk på Menu.
- Vælg Installationer.
- Tryk på Enter.
- Vælg Læser
- Tryk på Enter.